

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 20 maja 2019 r.

Znak: WK-611/2/4/19

Pan
Krzysztof Matyjaszczyk
Prezydent Miasta
Częstochowy

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 26 lutego do 12 marca 2019 r. kontrolę problemową gospodarki finansowej Miasta Częstochowy, za okres od 1 stycznia 2017 r. do 12 marca 2019 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym dnia 21 marca 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzenia w 2017 r. oraz w 2018 r. postępowania w trybie przetargu nieograniczonego p.n.: „Promocja miasta poprzez sport – żużel”: promocja Częstochowy poprzez żużlową drużynę ligową, biorącą udział w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej, organizowanych przez Ekstraligę Żużlową Sp. z o.o. oraz podczas innych ogólnopolskich i/lub międzynarodowych zawodów żużlowych” dokonano opisu przedmiotu zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję. Było to niezgodne z art. 29 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.), który stanowi, że zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. Szczegółowy zakres realizacji przedmiotu zamówienia opisany w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, ogłoszeniu o zamówieniu oraz w umowie z wykonawcą obejmował m. in. promowanie Miasta Częstochowy przez wykonawcę w ramach działań*

wizerunkowych, organizowanych i wykonanych przez wykonawcę z jego środków własnych, a w szczególności poprzez m. in. ekspozycję logotypu miasta Częstochowy (herbu i hasła promocyjnego: „Jasne, że Częstochowa”), adresu strony internetowej (www.czestochowa.pl) oraz ew. innych wskazanych przez Miasto, na co najmniej dwóch tablicach reklamowych usytuowanych na koronie stadionu i widocznych od strony Hali Sportowej Częstochowa przy ul. Żużlowej 4, o wymiarach co najmniej 5,40 m x 2 m, podczas wszystkich imprez sportowych w roli gospodarza.

Zamawiający w opisie przedmiotu zamówienia zawarł połączenie realizacji zadania na konkretnym stadionie, tj. stadionie, którego korona jest widoczna od strony Hali Sportowej Częstochowa przy ul. Żużlowej 4, z występowaniem wykonawcy w roli gospodarza imprez sportowych.

W dacie wszczęcia postępowań, tj. 21 marca 2017 r. oraz 19 maja 2018 r., jak również w okresie obowiązywania umów promocji, tj. od 12 maja do 31 grudnia 2017 r. i od 12 lipca do 31 grudnia 2018 r., faktycznym władającym stadionem żużlowym było Stowarzyszenie Częstochowski Klub Motocyklowy „Włókniarz”, na podstawie zawartych umów dzierżawy.

W latach 2017 - 2018 obowiązywały umowy dzierżawy z dnia 6 marca 2015 r. i z dnia 29 grudnia 2017 r. Zapisy umów dzierżawy zawierały m. in. następujące sformułowania:

§ 1 pkt 1 „Przedmiotem umowy jest dzierżawa obiektu, w tym organizowanie wszelkich imprez (sportowych, rozrywkowych, kulturalnych itp.)”.

§ 2 pkt 4 „Na podstawie umowy Dzierżawca nie nabywa od Wydierżawiającego prawa własności ani innych praw do jakichkolwiek rzeczy lub praw”.

Zgodnie z art. 698 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.), bez zgody wydierżawiającego (w tym przypadku Gminy Miasto Częstochowa) dzierżawca nie może oddawać przedmiotu dzierżawy osobie trzeciej do bezpłatnego używania ani go poddzierżawiać. W związku z powyższym potencjalny wykonawca, analizując zapisy specyfikacji istotnych warunków zamówienia, nie miał gwarancji otrzymania prawa do dysponowania stadionem żużlowym i występowania w roli gospodarza imprez sportowych.

Dysponowanie obiektem przez ten podmiot utrudniało wykonawcom złożenie oferty z powodu braku pewności co do możliwości korzystania z tego obiektu przez inne podmioty (kluby żużlowe). Ponadto, występowanie w roli gospodarza wiązało się z uzyskaniem zgody wydierżawiającego (Miasta Częstochowa) na korzystanie przez cały sezon ze stadionu nie tylko w celu przeprowadzenia zawodów, ale również zorganizowania treningów i przygotowania imprez sportowych.

Uzależnienie faktycznej możliwości realizacji przedmiotu zamówienia od uzyskania zgody organu nadzoru właścicielskiego w praktyce uniemożliwiało innym wykonawcom niż Włókniarz Częstochowa S.A. zaplanowanie sezonu ligowego z wykorzystaniem Miejskiego Stadionu „Arena Częstochowa”, a tym samym przystąpienie do przetargu na zasadach uczciwej konkurencji.

Opisu przedmiotu zamówienia dokonali: Naczelnik Wydziału Kultury, Promocji i Sportu oraz Kierownik Referatu Sportu i Turystyki.

Umowy: nr IŻ.272.27.2017 (CRU/I525/17) z dnia 12.05.2017 r. na kwotę 2 500 000,00 zł brutto oraz nr CRU/1645/KPS/2401/18 z dnia 12.07.2018 r. na kwotę 3 500 000,00 zł brutto zawarli: p. Jarosław Marszałek – Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy oraz Naczelnik Wydziału Kultury, Promocji i Sportu.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór na pracownikami Wydziału Kultury, Promocji i Sportu w zakresie opisu przedmiotu zamówienia zgodnie z art. 29 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu dotacji:

- *W 2019 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdanie złożone 30 stycznia 2019 r. przez RKS „Raków” Częstochowa S.A. z wykonania zadania publicznego „Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej”, pomimo że ze sprawozdania wynikało, iż fakturę nr 40/MOSiR/012/2018 z dnia 13 grudnia 2018 r. na kwotę 175.000,00 zł za wynajem obiektów od MOSiR w Częstochowie uregulowano po dniu 31 grudnia 2018 r., czyli po terminie wykorzystania środków przewidzianym w umowie dotacji. Zgodnie z wyjaśnieniami dołączonymi do sprawozdania, zapłata nastąpiła po dniu 1 stycznia 2019 r. wskutek braku realizacji ustawionego przelewu w systemie bankowości elektronicznej klubu, a zdefiniowanego na dzień 27 grudnia 2018 r.*

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Miasta Częstochowy wynikało, że mając na uwadze ważny interes społeczny, Wydział Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy nie wystąpił o dodatkowe wyjaśnienia i informacje dotyczące zaistniałej zaległości i przyjął sprawozdanie końcowe w wersji złożonej przez Klub. RKS „Raków Częstochowa” S.A. wpłacił kwotę 175.000 zł w najbliższym możliwym terminie oraz zobowiązał się do zmiany procedur wykonywania przelewów bankowych tak, aby podobne sytuacje już nie miały miejsca. Ponadto wyjaśniono, że Urząd nie dysponuje dokumentacją potwierdzającą złożone przez RKS „Raków Częstochowa” S.A. wyjaśnienia.

Powyższe naruszało postanowienia zawartej umowy nr 839/KPS/1112 z dnia 26 marca 2018 r. gdzie w § 2 ust. 2 ustalono termin wykorzystania środków pochodzących z dotacji od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2018 r. Ponadto, zgodnie z § 10 ust. 1 tej umowy: Przekazane środki finansowe z dotacji, (...), Zleceniobiorca jest zobowiązany wykorzystać w terminie 14 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r.”.

Było to niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.), w myśl którego organizacje pozarządowe przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego zobowiązują się do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego.

Ponadto, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Zadania w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w dziedzinie kultury fizycznej wykonywali pracownicy Wydziału Kultury, Promocji i Sportu. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 2

Dokonać ponownego rozliczenia dotacji udzielonej RKS „Raków Częstochowa” S.A. na podstawie umowy nr 839/KPS/1112 z dnia 26 marca 2018 r. na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz wyegzekwować jej zwrot do budżetu Miasta w części, w jakiej wykorzystano dotacje niezgodnie z umową, mając na uwadze postanowienia umowy w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Częstochowy w zakresie sprawdzania sprawozdań z realizacji zadań publicznych przez podmioty spoza sektora finansów publicznych stosownie do art. 13 ust. 2 pkt 3, art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie pozostałych wydatków:

– *W dniu 3 kwietnia 2018 r. dokonano wydatku w kwocie 1.000,00 zł z tytułu nagrody za osiągnięcia sportowe z naruszeniem zasad wynikających z uchwały Rady Miasta Częstochowy Nr 92/XI/2003 z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów:*

1) „Regulaminu przyznawania nagród i wyróżnień Prezydenta Miasta Częstochowy za wybitne osiągnięcia sportowe dla zawodników, trenerów i działaczy reprezentujących stowarzyszenia sportowe z terenu miasta Częstochowy, 2) „Regulaminu pracy Komisji Opiniującej”, ze zmianami. Zgodnie z regulaminem pracy Komisji Opiniującej „osoba kandydująca do nagrody lub wyróżnienia nie może być członkiem Komisji”. Natomiast z protokołu z posiedzenia 14 marca 2018 r. komisji opiniującej kandydatury do nagród i wyróżnień Miasta Częstochowy za wybitne osiągnięcia sportowe w 2017 r. wynikało, że jeden z członków komisji biorących udział w jej pracach (podpisany pod protokołem) został nominowany do nagrody.

Powyższe naruszało art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Z udzielonych wyjaśnień wynikało, że członek komisji postanowił nie uczestniczyć w ocenie własnej kandydatury oraz wniosków złożonych przez klub sportowy, który zgłosił

kandydaturę do nagrody. Uwidacznia ten fakt jedna z opinii załączona do protokołu z posiedzenia Komisji opiniującej.

Jak ustalono, opinie te nie były podpisane przez członków komisji.

Protokół z posiedzenia w dniu 14 marca 2018 r. komisji opiniującej kandydatury do nagród i wyróżnień Miasta Częstochowy za wybitne osiągnięcia sportowe w 2017 r. zatwierdził p. Ryszard Stefaniak – Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy.

Wniosek nr 4

Dokonywać wydatków z tytułu nagród za osiągnięcia sportowe zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady Miasta Częstochowy Nr 92/XI/2003 z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów: 1) „Regulaminu przyznawania nagród i wyróżnień Prezydenta Miasta Częstochowy za wybitne osiągnięcia sportowe dla zawodników, trenerów i działaczy reprezentujących stowarzyszenia sportowe z terenu miasta Częstochowy, 2) „Regulaminu pracy Komisji Opiniującej”, ze zmianami, mając na uwadze art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej